

Турки несподівано атакували вночі Тобрук. Шпіони засталегідь повідомили про це італійців. Турків однією. Вони покидали не прибралими більше 50 трупів.

Кореспондент „Journal“ повідомляє, що турецька армія збільшилась. Військо байдоре і готове до останнього батись за іслам.

Останні вісти.

(З газет та по телеграфу).

Всякі звістки.

ПЕТЕРВУРГ. На вчад правих професорів працювало біля 30 душ. Ухвалено резолюцію оставляти при університетах тільки росіян широ прихильних до історичних „занять“ Росії. Постановлено приват докторів допускати тільки на вакантні кафедри і замінити предметами систему курсовою. Всі учасники вчада мають відходити в Царське село.

Серіозно занедужав артист Фігнер. При одній з Мендельсона відбулося прочитано телеграму Каско, яку з'явився з мертвим тишою.

Слухачі психо-неврологічного інститута впорядили увільненому проф. Сперанському бучну овацию.

Знов почались наради під предсідателем тов. мін. Юстіції Веревківа про державний національний колір.

Височайше затвержено законопроект про викуп варш. віденської дороги.

КАТЕРИНОСЛАВ. На ст. Олександрівськ, міжна доріг, сім озброєних грабителів напали на залізничного артильщика Мельникова і отняли в його 50,000 карб., поранивши при цьому жандарма. За грабителями погналися робітники, але ті почали стріляти з револьверів. Тяжко поранивши сторожа, злочинці покинули гроши і втекли.

РИГА. Професор рижського політехнікума Дерлов одкриває приватний політехнікум для підготовки піонерів інженерів.

КИШИНЬОВ. На посвяченії епархіального дому в присутності де кількох сот священиків, губернатора і всіх представників єпископ Серафим сказав промову, в якій, між іншим, зазначив, що „ми пережили революцію в лізі, а тепер переживаємо революцію справа, яку прощові дують праві газети, що підтримують престіж влади.“

Натякнувши на прибічника Крушевського, редактора „Друга“ Якубовича, єпископ сказав: „нема ім моєї благословення“.

РЕВЕЛЬ Співробітник „Нов. Вр.“ дворянин Тіхмельєв, коли служив ділопроізводителем ревельського воїнського присутства, роstratив казенні гроші, а тоді перевівся земським начальником на Харківщину, де також зробив роstrat.

Тіхмельєва арештовано в редакції „Нового Времені“.

По перший раз він був присуджено скинути з служби. По другій же судитимуть в Харкові.

ПЕТЕРВУРГ. „Нов. Время“ застежає, що бойовий фронт Австро-Угорщини проти Росії напрямлені проти Росії. Газета вказує на небезпеку, яка погрожує з цього боку.

З Севастополя: Воєнно-морський суд присудив розстріляти командира судна „Кубанець“ Кавенкова за підбурювання команди до заколоту і втечі.

„Речь“ повідомляє, що судовий елітний по найважливішим справам В. І. Філенко звернувся в Городську управу з проханням повідомити, скільки в Київі молитовних домів і сінагог хасидської і миснагидської сект, скільки різників і рабів, фамилії яких з них належать до хасидської і миснагидської сект.

За кордоном.

Всякі звістки.

БЕРЛІН. Виявилось, що причина невідомої пошести—вінний спарт, змішаний з деревесним. Арештовано дрогиста Задермана, що виготовляв цей сурогат. В лікарнях лежить тепер біля 200 хворих. Померло 72.

Закрито деякі шинки, що торгували дешевою горілкою. Пощестя сталося.

СТОКГОЛЬМ. Здоровля хворого Страндберга дуже погрішало.

ВІДЕНЬ. Незабаром Австро-Угорщина три нових дредноуті.

Література, наука, умілість і техніка.

— Драматична певзаура дозволила до вистави нову оригінальну п'єсу В. Товстоносова „Весняна квітка“ п'єса на 5 дій.

Бібліографія.

Кобзарь. Таора Тараса Гр. Шевченка. Видання в редакції В. Доманською. Южно-Русское книгоиздательство Ф. А. Іогансона Стр. 622. 1912. Ціна 85. к.

Цього року минулося право власності на твори Шевченка, і от зразу з'явилось на книгарському ринку кілька нових видань „Кобзаря“. Всякі між тими є, але сміливо можна сказати, що такого нехайногого, нечепурного видання, як оте, що випустило видавництво Іогансона, у нас ще не бувало. Кричуща обгортка лубочного типу, сірий папір, брудний друк, невиразні плями замість малюнків—ото що дало

видавництво під голосним заголовком „Кобзарь“. Це типове крамарське спекуляційне видання, що бриджко й до рук його взяти,—і от за цю купу нечепурного задрукованого паперу видавець править аж 85 копійок. Не можна сказати, що „по божому“ було, коли напр. чепуреньке видання Яковенка коштує всього 60 коп.

Правда, видавець може сказати, що за побільшенню ціни він і дає більше. Опір українських віршів Шевченка, знаходимо тут російські поеми, автобіографію матеріали з Шевченкового процесу, примітки. Наче справді більше ніж по інших виданнях, але не дуже то й більше виходить, як гараж придвигнись. Насамперед у цьому виданні через цензуру, як поясняє видавництво, причини нема цілої низки Шевченкових творів („Кавказ“, „Сон“, „Великий лось“, „Холодний яр“, „Марія“, „Розрита могила“ і інші,—всього 24 пісні); нема навіть таких, як „Неофити“, що друкувалися з невеличкими пропусками навіть по старих, цензурованих, виданнях „Кобзаря“. Но із пагинації книжки видно, що з неї тряпилася якесь пригода, на зразок геологічних катаклізмів (після 203 сторінки зараз іде 220!), але трудно якось повірити, що не можна було надрукувати, скажемо, „Неофитів“ хоча б у тієї скороченій редакції, що містилась по старих виданнях того ж таки Іогансона. Таким чином віршового матер'ялу тут не більше, а менше. Що ж до іншого, то тут повстають нові негорозуміння. Наприклад, матер'яли з Шевченкового процесу та примітки ставлять питання вже не про незалежні од видавця причини, а про дуже такі залежні: це контрафакція на яку жадний пущаючи видавець не повинен пускатись. Видавництво Іогансона не клопотало собі голови цими розділами, а просто передрукувало їх з видання Яковенка, взявиши матер'яли в редакції д. І. Житецького, а примітки ті, що поєднав до згаданого видання небіжчик Доманський. Що думало собі видавництво, вчиняючи таку оверту контрафакцію—не знати, але певне, що мародерські способи вартости виданню не додають...

Згадавши про „Матер'яли“ в Шевченкового процесу в редакції д. Житецького, не можу поминути тут однієї недавньої своєї помилки. В рецензії на II-й том творів Шевченка в виданні Яковенка („Рада“, 1911 р. ч. 89) я між іншим називав думку д. Житецького про належність Шевченка до Кирило-Мефодіївського братства неправдивою. Трохи згодом у V—VI книжках „Русского Богатства“, відомий історик В. Семенський надрукував нову працю про Кирило-Мефодіївське товариство, в якій справу належності Шевченка до братства поставлено вже на цілком певний рівень. Д. Семенський на підставі нового комбінування відомих фактичних даних справу вяснив так, що тепер дуже мало лишається мотивів проти думки д. Житецького.

На жаль другу половину праці д. Семенського конфісковано і вона мало кому відома; не можна було через це саже доказати переказати II і V „Ради“. Проте скоро вже нашу з д. Житецьким суперечку на цьому пункті розв'язано на користь д. Житецького, то вважаю за свій обов'язок подати про це звістку в тому ж самому виданні, в якому висловів був свій неоправданий, як виявилось, докір редакторів „Матер'ялов“ по політическому ділі Шевченка“.

С. Єфремов.

О. Галичанча. Враження з дороги. Львів. Ст. 156. Ціна не зазначена.

Українка з Галичини була в Росії і Італії і списала свої враження з тієї подорожі в книжці, яку видала під наведеним вище псевдонімом.

Авторка подорожувала по Росії ще під час японської війни, то би тоді, коли у нас не було проявів хоч би такого не дуже то сильного громадського життя, яке маємо тепер.—отже зрозуміло, що людина, яка приїхала на Україну без жадних рекомендацій, не багато могла побачити. Тому й враження подорожувальнику не могли не бути досить поверховними.

Подорожувалька—людина інтелігента Й, по всьому видно, поступова, і тому й враження можуть бути не без цікавості прочитані людьми, що ніколи не віїздили за кордон. Що ж до порядків на Україні, то вони мало в чому відмінні відповідні з тими, які п. Галичанча описує в своїй книжці. Напр., за працювання в Одесі п. Толмачова вона могла так само попасті в пригоду, як попала тоді; те ж саме могли Й і тепер сказати про київських ченців, що сказали тоді і т. д.

Написана книжка легкою, подекуди навіть не без колоритності, мовою. Що, до малюнків, якими вона прикрашена, то вони доволі середньої вартості. Малюнки на окладинці зроблені художником Роза-водовським, але репродукція його грубо і невідатно.

О. С-й.

Нові книжки.

Виборний Макогененко. В суді та інші оповідання. Видання друге. Видавництво „Час“, серія друга, № 18. Київ, 1911, стор. 42, ціна 7 коп.

Горинський Я. Ярмарок в Голтві. Переклад М. Данько. Київ, 1911, стор. 20, ціна 4 коп.

Документи лохвицької уїздної земської управи лохвицькому очердному уїздному земському собранию 47-го съезда 1911 г. Лохвиця, 1911, стор. 116.

Звідомлення українського літературно-артистичного товариства „Просвіта“ у Катеринославі за 1909 і 1910 роки. Катеринослав, 1911, стор. 33.

К. Карпевич. Як уживають штучні навоз? Видання Агрономічного бюро для поширення ужитку штучних навозу, № 8. Вільня, 1911, стор. 8, ціна 2 коп.

І. Огієнко. Къ въпросу объ иностранныхъ словахъ, вошедшихъ въ русский языкъ при Петре Великомъ. Відбитка з „Русск